

ANASTASIOS KALLIS

ASTA AȘ FI VRUT SĂ ȘTIU!

100 de întrebări adresate
unui teolog ortodox

ANASTASIOS KALLIS

ASTA AȘ FI VRUT SĂ ȘTIU!

100 de întrebări adresate
unui teolog ortodox

Traducere din limba germană de
ASIST. UNIV. (PRAEDOC) CEZAR MARKSTEINER-UNGUREANU
(Universitatea Viena)

Cuvânt înainte de **PR. CONSTANTIN MIRON** (Köln)
Postfață de **PR. DR. DORU COSTACHE** (Sydney College of Divinity)

În anexă: **DECIZIA SINODULUI DIN CONSTANTINOPOL DIN 1872**
(trad. de Pr. Lect. Univ. Dr. Răzvan Perșa)

*Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte IRINEU,
Arhiepiscop al Alba Iuliei*

Ediția
REÎNTREGIREA
Alba Iulia, 2020

Tehnoredactare și copertă: **Andrei Motora**
Corectură: **Pr. Nicolae Aloman, Andrei Motora**

*Coperta 1: mozaic realizat de către pictorul iconograf Viorel Maxim
(cripta ctitorilor Arcei Noetica din Alba Iulia)*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KALLIS, ANASTASIOS

Asta aș fi vrut să știi! : 100 de întrebări adresate unui teolog ortodox
/ Anastasios Kallis ; trad. din lb. germană de asis. univ. (praedoc) Cezar
Marksteiner-Ungureanu (Universitatea Viena) ; cuv. înainte de pr. Con-
stantin Miron (Köln) ; postf. de pr. dr. Doru Costache (Sydney College
of Divinity) ; carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte
Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei. - Alba Iulia : Reîntregirea, 2020

Index

În anexă: Decizia Sinodului din Constantinopol din 1872 / trad. de pr.
lect. univ. Dr. Răzvan Perșu

ISBN 978-606-509-457-4

- I. Marksteiner-Ungureanu, Cezar (trad.)
II. Miron, Constantin (pref.)
III. Costache, Doru (postf.)

2

Traducere după:

Anastasios Kallis, *Das hätte ich gerne gewußt.*
100 Fragen an einen orthodoxen Theologen

Theophano Verlag, Münster, 2003.

ISBN: 3-9808184-1-1

© **EDITURA REÎNTREGIREA**

Str. Mihai Viteazul, nr. 16, 510010, Alba Iulia (RO)

Tel: 0258 811 690, editurareintregirea@gmail.com

www.editurareintregirea.ro

CUPRINS

PREFAȚĂ	13
NOTA TRADUCĂTORULUI	17
CUVÂNT ÎNAINTE	23
I. BISERICA „UCENICULUI IUBIT” AL LUI IISUS	
Identitatea și structura Bisericii Ortodoxe	27
1. Ce înseamnă desemnarea Bisericii Ortodoxe ca „ioaneică”?	27
2. Ce înseamnă conceptul „ortodox”? Pretenția de exclusivitate a dreptei-credițe?	30
3. Cum este corect: Biserica Ortodoxă sau Bisericile Ortodoxe?	33
4. Are Biserica Ortodoxă un cap bisericesc?	35
5. Ce înseamnă concepția de „a Treia Romă” pentru unitatea Bisericii Ortodoxe?	38
6. Nu stă sistemul autocefalic în calea unității Bisericii Ortodoxe?	40
7. În ce constă diferența dintre grec-ortodox, rus-ortodox, sârb-ortodox ș.a.m.d.?	43
8. Există o sfântă națiune ortodoxă?	46
9. Este valabil principiul cezaropapismului în Biserica Ortodoxă?	51

10. Trebuie Biserica Ortodoxă să rămână organizată în diaspora după principiul naționalității?	54
11. Este teologia ortodoxă altfel decât cea apuseană?	57
12. Trebuie neapărat ca teologia ortodoxă să fie greacă?	61
13. Este Biserica infailibilă?	64
14. Sunt deciziile Sinoadelor Ecumenice imuabile?	67
15. Are voie Biserica să se abată de la Tradiție?	70
16. Ce crede teologia ortodoxă despre critica biblică?	73
17. Ce semnifică titlurile arhidiacon, arhimandrit, protoiereu, mitropolit, arhiepiscop, patriarh, catolicos și exarh?	75
18. Ce rol joacă celibatul în Biserica Ortodoxă?	78
19. Care este relația dintre cler și laici în Biserica Ortodoxă?	81

II. „FĂCĂTORUL CERULUI ȘI AL PĂMÂNTULUI”

Dumnezeu și creația	85
----------------------------------	----

20. Ce înseamnă formula dogmatică despre deoființimea Dumnezeului tripersonal?	85
21. Desparte Filioque Bisericile apusene de cea Ortodoxă?	88
22. Ce înțelege teologia ortodoxă prin „energiile necreate ale lui Dumnezeu”?	90
23. Este referatul biblic al creației credibil din punct de vedere științific?	93
24. Este păcatul strămoșesc blestemul unui Dumnezeu mânios?	96
25. Este diavolul autorul răului?	98

26. De ce permite Dumnezeu răul?	101
27. De ce a trebuit să moară Hristos?	105
28. De ce Învierea lui Hristos este reprezentată în iconografia ortodoxă ca pogorâre la iad?.....	107
29. Unde rămân sufletele după moarte?.....	110
30. Cum este realizată Judecata finală?.....	113

III. „COROANA CREAȚIEI”

Antropologia cosmică	117
-----------------------------------	------------

31. Ce înseamnă: Dumnezeu L-a creat pe om „după chipul și asemănarea Sa” (Fac. 1, 26)?.....	117
32. La ce se referă conceptul „îndumnezeire”?	120
33. Este omul ceea ce mănâncă?	123
34. Au animalele suflet?	126
35. Este creația făcută pentru oameni?.....	131
36. Este femeia cea care a adus nefericirea în lume?	134
37. Femeile să se supună întru totul bărbaților lor (cf. Efes. 5, 24). Mai este valabilă această relație dintre genuri?	137
38. Pot femeile să devină preotese prin primirea Tainei Hirotoniei?	141
39. Este o concepție ortodoxă faptul că femeia în anumite situații este necurată?.....	145
40. De ce nu au voie femeile să intre în altar?.....	148

IV. TAINA MÂNTUIRII ÎN LUME

Lucrarea mântuitoare a lui Dumnezeu.....	151
---	------------

41. Este mântuirea posibilă în afara Bisericii?	151
42. Ce înseamnă credința în „sfânta” Biserică?	154

43. Poate obține omul mântuirea prin faptele sale bune?.....	157
44. Câte Sfinte Taine are Biserica Ortodoxă?.....	161
45. De ce îi mirunge Biserica Ortodoxă și pe copiii minori imediat după Botez și le dă acestora Sfânta Împărtășanie?.....	164
46. Ce crede Biserica Ortodoxă despre căsătoria interconfesională?.....	168
47. A avut Hristos frați și/sau surori după trup?	171
48. Sunt minunile lui Iisus legende evlavioase?.....	175
49. Este sarcina Bisericii aceea de a se îngriji de lucrurile lumii?	179
50. Este permis ca Biserica să se amestece în politică?.....	182
51. Înseamnă doliul după cei adormiți o anumită lipsă de credință?	185

V. CÂNTAREA DE LAUDĂ A CREAȚIEI

Liturghie și spiritualitate	189
--	------------

52. Ce este isihasmul?.....	189
53. De ce nu este valabilă interdicția Vechiului Testament a imaginilor pentru Biserica Ortodoxă?	193
54. Când este de fapt sărbătoarea Crăciunului?.....	196
55. De ce nu sărbătoresc creștinii praznicul Paștilor la aceeași dată?	201
56. Ce semnifică sfințirea apei?	204
57. Ce semnifică Litia (artoklasia)?	208
58. Ce semnifică anafura (antidoron)?	211
59. De ce îi cinștim pe sfinți?.....	214

60. Nu înseamnă cinstirea Maicii Domnului o relocare parțială a închinării la Hristos asupra mamei Sale?	218
61. De ce ne rugăm pentru cei adormiți?.....	222
62. De ce ard candelile și lumânări în Bisericile Ortodoxe	226
63. Ce înseamnă stareții pentru Biserica Ortodoxă?	230
64. Sunt cei ce resping modernitatea pustniciei Bisericii vechi?	233
65. Este necesară epicleza pentru prefacerea Darurilor?.....	237
66. Este împărtășirea cu lingurița conformă cu timpurile actuale?	241
67. Are nevoie Biserica de o reformă liturgică?	245
68. Sunt încă actuale prescripțiile postului pentru Biserica Ortodoxă?	250
69. Presupune Împărtășania post și spovedanie premergătoare?	254

VI. PRIMATUL IUBIRII

Paradigme ale ethosului creștin	259
--	------------

70. Este ordinea bisericească abrogată prin iconomie?	259
71. Pretinde dreptul canonic o codificare a canoanelor?.....	263
72. Sunt normative toate canoanele vechi?	267
73. De ce Biserica Ortodoxă permite divorțul?.....	271
74. Este sexualitatea permisă doar în căsătorie?.....	275
75. Permite Biserica Ortodoxă mijloacele de contracepție?	279

76. Este avortul crimă?	283
77. Ar trebui Biserica să cunune cupluri de același sex?	286
78. Este tehnologia genelor în contradicție cu voia creatoare a lui Dumnezeu?	291
79. Este fertilizarea artificială compatibilă cu planul lui Dumnezeu?	296
80. Cum se raportează Biserica Ortodoxă la donarea de organe?	299
81. Cum se raportează Biserica Ortodoxă la eutanasiere?	302
82. Este permisă omorârea tiranilor?	307
83. Permite Biserica Ortodoxă incinerarea?	311

VII. CHEMAȚI LA UNITATE

Ortodoxia în dialog	315
84. Ce este erezia?	315
85. Recunoaște Biserica Ortodoxă botezul altor Biserici?	318
86. Poate Biserica Ortodoxă să țină un Sinod Ecumenic de una singură?	323
87. Cine stă în succesiune apostolică?	327
88. De ce Biserica Ortodoxă este împotriva intercomuniunii?	332
89. Interzic canoanele rugăciunea comună cu credincioșii altor confesiuni?	337
90. Este ecumenismul o erezie?	341
91. Ce îi desparte pe ortodocși și vechii-catolici?	344
92. Ce îi desparte pe ortodocși și anglicani?	348

93. Ce îi desparte pe ortodocși de catolici?.....	352
94. Sunt Bisericele Catolice Răsăritene (Unite cu Roma) un pod de legătură între Biserica Ortodoxă și Biserica Romano-Catolică sau un obstacol pe drumul lor spre unitate?	357
95. Ce îi desparte pe ortodocși de orientalii ortodocși?	362
96. Ce îi desparte pe ortodocși de protestanți?	366
97. La ce se referă acuza de prozelitism?	371
98. Este sinodalitatea calea spre unitatea Bisericilor sau forma comuniunii lor?	375
99. Nu reprezintă misiunea o contradicție a dialogului interreligios?	379
100. Ce ține de unitatea Bisericilor din perspectivă ortodoxă?	384
POSTFAȚĂ	391
ANEXĂ Decizia Sinodului din Constantinopol din 1872	397
INDEX DE TERMENI	405